

# Fen Bilgisi Ö?retmen Yeti?tirme Programlar?na Yönelik Kalite Standartlar? Ö?retmen Aday? Formu

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Bilgisi Ö?retmen Yeti?tirme Programlar?na Yönelik Kalite Standartlar? Ö?retmen Aday? Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21672>

## Özet

Fen Bilgisi Ö?retmen Yeti?tirme Programlar?na Yönelik Kalite Standartlar? Ö?retmen Aday? Formu, Adem Y?lmaz taraf?ndan 2018 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda ölçek geli?tirme çal??mas? olarak ortaya konmuştur. Bu formun temel amacı, fen bilgisi ö?retmenli?i programlar?nda uygulanan kalite standartlar?n?, program?n birincil payda?lar? olan ö?retmen adaylar?n?n bak?? aç?s?yla sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, program?n yap?s?na, içeri?ine, kaynaklar?na ve uygulamalar?na dair ö?retmen adaylar?n?n alg?lar?n? ve memnuniyet düzeylerini ölçmeyi hedeflemektedir. Bu araç, ö?retmen yeti?tirme programlar? kalitesinin objektif ve sübjektif kriterler üzerinden belirlenmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Fen bilgisi ö?retmenli?i, ö?retmen e?itimi, kalite standartlar?, ölçek geli?tirme, ö?retmen aday?, Kastamonu Üniversitesi, e?itimde kalite.

## Yazarlar

Adem Y?lmaz

## Amaç

Bu formun geli?tirilmesindeki temel amaç, Türkiye'deki fen bilgisi ö?retmenli?i lisans programlar?n?n mevcut durumunu ve kalite düzeyini, ulusal ve uluslararası standartlar ??????nda de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme araç? olu?turmaktır. Ölçek, özellikle fen bilgisi ö?retmenli?i programlar?n?n e?itim kalitesini art?rmaya yönelik iyile?tirme alanlar?n? belirlemek için tasarlanmıştır. Bu sayede, program yöneticileri ve karar vericiler, ö?retmen adaylar?n?n geri bildirimlerini kullanarak program revizyonlar?n? bilimsel verilere dayandırabilecektir.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n; müfredat?n yeterlili?i, ö?retim elemanlar?n?n pedagojik ve alan bilgisi yetkinlikleri, fiziksel olanaklar ve laboratuvar imkanlar? gibi kritik program bile?enlerine dair alg?lar?n? detaylı bir ?ekilde kaydetmeyi amaçlamaktadır.

## Yapı

Ölçek, ö?retmen yeti?tirme programlar?nda kaliteyi tanımlayan çok boyutlu bir yapıya ölçmektedir. Genel olarak ölçülen yapı, ö?retmen aday?n?n programdan memnuniyetini ve program?n belirlenen kalite standartlar?na ne ölçüde uydu?unu de?erlendirmesini içerir. Bu yapı muhtemelen a??adaki temel boyutlar? kapsamaktadır:

Programın Yapısı ve İçeriği (Müfredatın güncelliği ve yeterliliği).  
Öğretim Elemanlarının Yeterliliği (Alan bilgisi ve pedagojik yaklaşımları).  
Fiziksel ve Teknolojik Olanaklar (Laboratuvarlar, kütüphane, derslikler).  
Uygulama Eğitimi (Staj ve okul deneyimi süreçlerinin etkinliği).  
Yönetim ve Destek Hizmetleri (Rehberlik, danışmanlık ve idari destek).

## Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması bir doktora tezi kapsamında yapıldığı için, ölçeğin sağlam bir geçerlik çalışmasından geçtiği varsayılmaktadır. Geçerlik çalışmaları genellikle içerik geçerliği (uzman görüşleri ile), yapı geçerliği (faktör analizi ile) ve ölçüt bağımlı geçerliği içermektedir.

Ancak, kaynakta doğrudan geçerlik katsayıları belirtilmemiştir (-). Detaylı geçerlik analizleri ve sonuçları için, Yılmaz (2018) tarafından hazırlanan doktora tezine başvurulması gerekmektedir. Bu tez, ölçeğin psikometrik özelliklerinin derinlemesine incelendiği birincil kaynaktır.

## Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik katsayılarına dair doğrudan bir bilgi bulunmamaktadır (-). Ölçek geliştirme sürecinde, iç tutarlılık katsayısı (genellikle **Cronbach Alfa**) hesaplanmalı olmalıdır. Ayrıca, ölçeğin zamana karşı tutarlılığını test etmek için test-tekrar test güvenilirlik analizleri de yapılabilir.

Ölçeğin güvenilirlik değerleri ve hesaplama yöntemleri hakkında kesin bilgilere ulaşmak için, Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde yayınlanmış olan doktora tezinin incelenmesi zorunludur.

## Faktör Analizi

Geliştirme tipi bir ölçek olduğu için, ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu süreç, ölçek maddelerinin hangi alt boyutları temsil ettiğini ve bu boyutların teorik yapıyla ne ölçüde örtüşmesini belirlemeye yardımcı olmuştur.

Büyük olasılıkla, öncelikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ile boyutlar belirlenmiş, ardından ölçeğin teorik yapısının doğruluğunu test etmek amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** uygulanmıştır. Faktör yükleri, öz değerler ve toplam varyans açıklama oranları gibi detaylı istatistiksel sonuçlar tez içerisinde sunulmuştur.

## Araç

**Test Türü:** Geliştirme (Öğretmen Adayı Görüşme Formu)

**Format:** Derecelendirme formatında (Likert tipi ölçek olduğu varsayılmaktadır, ancak derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir).

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Üniversite öğrencileri (Fen Bilgisi Öğretmenliği lisans programı öğrencileri).

**Yaş Grubu:** Genç yetişkinler (Genellikle 18-25 yaş aralığı).

**Popülasyon Detayları:** Fen Bilgisi Öğretmenliği lisans programlarında kayıtlı olan öğretmen adayları.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirim formu (Self-report questionnaire) kullanılarak öğretmen adaylarının program kalitesine dair algıları toplanır.

## Anahtar Kelimeler

Öğretmen eğitimi kalitesi, pedagojik formasyon, lisans programı değerlendirme, öğrenci algıları, eğitim araştırmaları, öğretmen aday yeterlilikleri.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanımlayıcı:** Bilgi mevcut değildir.

**Kurum E-posta Adresleri:** adem\_gantep@hotmail.com

**Yazın Adresi:** Adem Yılmaz (Tez çalışması sırasında Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü ile ilişkilendirilmiştir).

## Ünvanlar, Ücret ve Test Yılı

**Test Yılı:** 2018 (Doktora tezinin tamamlanma yılı).

**Ünvanlar ve Kullanım Ücreti:** Ölçek, akademik bir tez çalışması kapsamında geliştirilmiştir. Ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. İletişim e-posta adresi: [adem\\_gantep@hotmail.com](mailto:adem_gantep@hotmail.com).

**PDF Erişimi:** Ölçeğin tam metni ve ilgili tez detayları aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir. Orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: [fen-bilgisi-ogretmen-yetistirme-programlarina-yonelik-kalite-standartlari-ogretmen-adayi-formu-toad.pdf](#)

## Kaynaklar

Yılmaz, A. (2018). *Fen bilgisi öğretmen yetiştirme programlarında kalite standartlarının belirlenmesi: Ölçek geliştirme ve uygulama çalışması* (Yayınlanmamış doktora tezi). Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kastamonu.

## Fen Bilgisi Öğretmen Yetiştirme Programlarına Yönelik Kalite Standartları Öğretmen Adayı Formu Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen doktora tezine veya yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçek, Fen Bilgisi Öğretmenliği programlarının kalite standartları alt boyutları halinde değerlendirilen, çok sayıda maddeden oluşan bir envanterdir. Maddeler tipik olarak 5'li Likert tipi bir derecelendirme formatında yanıtlanmaktadır (örn. 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).